

Nr 37

Av herr von Friesen, om befrielse för kontoristen L.-E. Larsson från viss återbetalningsskyldighet å värnpliktslån.

Under tiden 31/10 1942—31/3 1947 var Lars-Edvin Larsson stamanställd vid Kronobergs regemente i Växjö.

Den 2 september 1943 skadade han vänster knä under övningar, och den 5 september 1945, likaledes under övningar, skadade han höger knä. Som följd av dessa skador fick han undergå fem operationer för vänster och två för höger knä. I mars 1947, när anställningskontraktet skulle förlängas, förklarades han oduglig till militärtjänst på grund av sina knäskador.

Någon gång under försommaren 1947 fick Larsson ett telefonsamtal från en person som var anställd vid Kungafonden. Denne bad honom att han skulle gå ned till Kungafondens expedition på Mästersamuelsgatan i Stockholm. Där erhöll han besked att han skulle omskolas, eftersom han var skadad i militärtjänst. Larsson fick därvid den upplysningen att det skulle ske utan kostnader för honom själv. Han vände sig sedan till försvarets socialbyrå och sammanträffade där med assistent Hans G. Nilsson, som lovade ordna det hela. Efter någon tid meddelade Nilsson att Larsson kunde få 5000 kronor till studier. Samtidigt undertecknade Larsson en lånehandling. Han säger sig ha uppfattat det som enbart en formsak, eftersom det hela tiden sagts att han skulle omskolas utan kostnad för honom själv.

Larsson började studera vid Stockholms tekniska institut, men redan efter en termin måste han läggas in på sjukhus för att genomgå en ny operation. Detta var i februari 1948. Under våren och sommaren 1948 var Larsson konvalescent, och i augusti påbörjade han en kurs vid Filip Holmqvists handelsinstitut i Göteborg. I december 1948 fick han ånyo undergå en operation. Han erhöll under tiden han låg på sjukhus kr. 7:50 om dagen av riks försäkringsanstalten och därefter kr. 11:67 per månad.

På grund av hans i militärtjänst ådragna skador har han således ej kunnat arbeta under tiden 1/4 1947—1/7 1949 med undantag av tre månader, värför han således fått vidkännas ett allvarligt ekonomiskt avbräck.

Sedan han genomgått en ettårskurs vid Filip Holmqvists handelsinstitut erhöll han anställning vid Göteborgs Sandaktiebolag. Den lön han erhöll utgjorde endast 275 kronor plus index 25,7 procent eller 346 kronor, varifrån skulle avgå skatt. Denna plats innehade han under tiden 1/7 1949—31/10 1950 samt erhöll därefter anställning hos AB Robert Ditzinger, Göteborg, där han erhöll en begynnelselön av 460 kronor per månad, vilken lön sedermera ökats.

Ytterligare förtjänar påpekas att Larsson under tiden 8/7—28/9 1954 var sjukskriven för magsår och bland annat under denna tid tre veckor vårdades på sjukhus. Stor sannolikhet föreligger att magsåret betingats av den psykiska press för vilken Larsson varit utsatt.

Larsson ingick äktenskap den 1/4 1950 och fick i samband med giftermålet åtskilliga utgifter för bosättningen. Att han sålunda dittills icke avbetalat något på ifrågavarande lån å 5000 kronor har sin orsak däri, att han på grund av sin sjukdom och sin ringa lön varit helt oförmögen därtill. Det innebar också för Larsson en svår besvikelse att återbetalning avkrävdes honom, då han vid erbjudandet av omskolning erhöll sådana uppgifter att han hade all anledning antaga att han skulle erhålla denna omskolning kostnadsfritt och att hans undertecknande av vissa handlingar blott var en formsak. Då Larsson ådragit sig sina skador i kronans tjänst och då han, därest han icke ådragit sig skadorna, skulle haft en bättre anställning med högre inkomst inom försvarsväsendet, förefaller det som om billighetsskäl talade för att ifrågavarande lån avskreves och att därigenom Larsson befriades från återbetalningsskyldighet. Nu har Larsson genom domstolsutslag tvingats påbörja avbetalningen av de 5000 kronorna och har t.o.m. den 1/1 1955 betalat 390 kronor. Hans hustru, som hittills haft yrkesarbete, kommer inom en snar framtid nödgas avbryta detta. Larssons ekonomiska ställning och betalningsförmåga kommer därav att väsentligen försämrats.

Med stöd av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte befria kontoristen Lars-Edvin Larsson från honom åliggande återbetalningsskyldighet å värnpliktslån med det belopp som återstår att betala efter den 1/1 1955.

Stockholm den 19 januari 1955

Bertil v. Friesen